

KAZALIŠNI ŽIVOT OSIJEKA: DIGITALIZACIJA ZAVIČAJNE ZBIRKE GRADSKE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE OSIJEK

Ljiljana Krpeljević Svjetlana Mokriš

Osmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata
Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, 3. i 4. svibnja 2018.

ZAVIČAJNA ZBIRKA

- jedna od posebnih zbirki u Studijskoj čitaonici
- Mursiana i Slavonica
- tiskana građa (monografske i serijske publikacije, sitni tisak), rukopisi, polupublikacije, kartografska građa, notni materijal, audio, vizualna, audiovizualna građa, preformatirana građa
- građa objavljena na području zavičaja, građa čiji su autori građani zavičaja (rođeni ili su živjeli u zavičaju, pridonijeli razvoju zavičaja), građa o zavičaju objavljena bilo gdje u svijetu

ZNAČAJ I ZADAĆE ZAVIČAJNE ZBIRKE

**POLAZIŠTE SVIH PROUČAVANJA I
ISTRAŽIVANJA GRADA I REGIJE
ČUVAR KULTURNOG IDENTITETA
ZAJEDNICE**

- prikupljanje, identificiranje i odabiranje jedinica zavičajne baštine
- izrada obavijesnih pomagala
- informiranje građana o bogatstvu i vrijednosti zavičajnih autora
- promocija lokalne zajednice i lokalnih autora (izložbe, predavanja, digitalizacija građe)

SPOMENIČKA ZBIRKA

- jedna od posebnih zbirki u Studijskoj čitaonici
- građa izdana do 1945. godine bez obzira na teritorij izdavanja i tiskanja
- 1949. godine počinje aktivno stvaranje fonda zbirke
- knjige izdane do 1945. godine, zbirka rara (stara knjiga), Divaldiana, zbirke legata (legat Hengl, Sonnenfeld, Pollak, Magjer, Rakoš, Pinterović, Kocijan)

ZNAČAJ I ZADAĆE SPOMENIČKE ZBIRKE

- **doprinos očuvanju spomeničke i kulturne baštine Osijeka, Slavonije i Hrvatske**
- **doprinos istraživanju kulturno-povijesnih prilika i duha vremena u kojemu je knjižnica nastajala**
- **predmet znanstvenih i stručnih istraživanja (u povijesti knjige, tiskarstva, čitanja, umjetnosti)**
- **temelj za povezivanje razasutih knjižničnih zbirk i baštinskih ustanova putem digitalizacije**
- **vrijedan muzejski predmet zbog estetske i dokumentarne vrijednosti knjige**

DIGITALIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

- nekoordinirane aktivnosti digitalizacije kulturne baštine do 2006. godine
- Ministarstvo kulture prihvata nacionalni plan digitalizacije knjižnične građe 2006. godine
- portal „Hrvatska kulturna baština“
- uključene ustanove – odabiru materijal, pripremaju ga za digitalizaciju, npr. provjera potpunosti, restauracija, metapodaci
- tehnički dio posla obavljaju profesionalne tvrtke ili kulturne ustanove koje posjeduju odgovarajuću opremu

DIGITALIZACIJA ZAVIČAJNE ZBIRKE GRADSKE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE OSIJEK

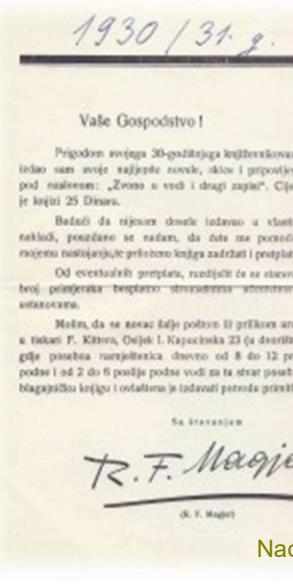
- digitalizacija zavičajne zbirke započela je 2008. godine
- digitalizacija radi zaštite izvornika, poboljšanja dostupnosti građe, stvaranja novih proizvoda i usluga i upotpunjavanja fonda
- lokalne serijske publikacije, lokalne monografske publikacije, razglednice Osijeka, katalozi, grafičke mape, fotografije, karte, književna baština Rudolfa Franjina Magjera
- dostupno na: mrežna stranica GISKO (<http://www.gskos.unios.hr/>), portal „Hrvatska kulturna baština“ (<http://www.kultura.hr>)

Rudolfo Franjin Magjer (Zemun, 1884. – Osijek, 1954.) hrvatski književnik i pedagog...

[Read more](#)

Projekt digitalizacije Književna baština Rudolfa Franjina Magjera, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek pokrenula je 2014. godine, kao doprinos Hrvatskoj kulturnoj baštini, nacionalnom projektu digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture RH.

ŠTO SMO DIGITALIZIRALI

stare i rijetke knjige	1 (385)
knjige	45 (2.602)
novine	300 (9.700)
časopisi	409 (6.611)
rukopisi	13
karte	12
fotografije	96
grafičke mape	7 (77)
plakati	228
razglednice	105
sitni tisak	7

ŠTO NAM JERAVAMO DIGITALIZIRATI

stare i rijetke knjige	15 (5863)
knjige	55 (6.967)
novine	19.600 (623.900)
časopisi	3 (258)
fotografije	50
plakati	50
sitni tisak	100

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
OSIJEK

871319652

48. 995

22

Povodom dvadeset-godišnjice „Hrvatskog Narodnog Kazališta“ u Osijeku.

Pisac: Radoslav Bašić

Zamisao i osnivanje.

Kad sam godine 1904 došao u Osijek i preuzeo staru, u njemačkom duhu vodjenu knjižaru Viktora Fritsche-a, doživljavao sam neobične impresije. U glavnom gradu naše ravne Slavonije osjećao sam se kano u tujini. U Osijeku se još po ničemu nije osjećao onaj snažni i ako priguženi narodni pokret, koji je već počeo da čitavo naše narodno područje zatalasava. Pokret, koji je ponovice probudjivao i jačao svijest Hrvata i Slovenaca u cilju ideja upravo jednoga Osječana, Osječanu, koji je u nedalekom Djakovu živio staračke svoje godine, nakon što je u plodno tlo nareda bacio zdravo sjeme i nakon što je učinio razmjerno više no što su čitave generacije učinile.

Osijek pred dvadeset i pet godina bio je svršte imprimiran tudišnjim duhom, a da bi se usudio otvoreno stupili u redove onih naših pokrajinskih centara, iz kojih su već počele da u široke redove vroču iskre nacionalnog zanosa i svijesti pripadnosti te potrebe jedinstva svih triju naših plemena.

Doseljeni Nijemci, koji su odnarođili i mnoge domaće slavonske familije, bili su ne samo materijalno jači od naših ljudi, nego su se i kulturno mogli da pozivaju na prodiranje i na silnu snagu Njемstva i na sve to veća zasizanja i uspjehu njemачke dučevne i materijalne kulture. Ona je pridolazila i izražavala se vazda novim poticajima i energijama, najviše putem štampe i literature, u sve naše zemlje, a napose u osobito jakoj mjeri u Slavoniju i u Bosnu.

Stalni i brzi kontakt sa Bečom i sa Peštom, sa hećkom vedrom, i u pravom smislu riječi, — upravo teatarskom kul-

GRAĐA O HRVATSKOM NARODNOM KAZALIŠTU U OSIJEKU

- **Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku osnovano 1907. godine**
- **drugo profesionalno kazalište u Osijeku**
- **građa o Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku: časopisi „Osječka pozornica“ i „Kazalište“, programi i plakati**
- **odnose se na period od početka 20. stoljeća do danas**

GSKO VODIČ ▾ O KNJIŽNICI ▾ ODJEVI SLUŽBE ▾ USLUGE ▾ E-IZVORI ▾ SLUŽBENE INFORMACIJE ▾ KATALOZI ▾

 ZAVIČAJNA PERIODIKA

CroList
Tražili ste: bibliografski zapis
Vaš upit: 121008027

121008027: serija publikacija/1 ISBD UNIMARC

Naslov: Osječka pozornica : tjednik Hrvatskoga državnog kazališta u Osijeku / [urednik Andelko Štimac]
 Brojčani podaci: God.II,br.1(1.listopada 1942)-god.II,r.36(3.lipnja 1943)
 Impresum: Osječko Hrvatsko državno kazalište u Osijeku, 1941-1944 (Osijek : Građanska tiskara k.d. u Osijeku)
 Materijalni opis: 23 cm
 Napomene: Tjedno.
 Napomena o primjerku: Opis prema god.II,br.1(1.listopada 1942).
 Predmetnice: Osijek -- Zavičajna periodika
 UDK: 792(05)

Fond: Godina II.(1942-43): 1942:br.1,2,3,8,9,10,12; 1943:br. 16,17,20,22,24,25,26,32,33,34-35,36

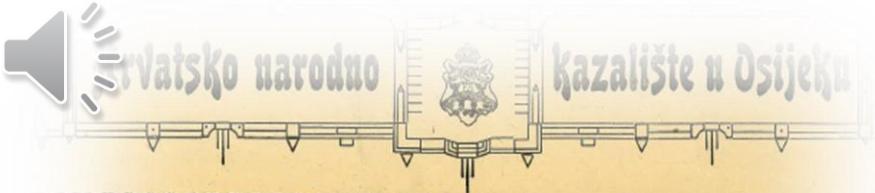
Digitalizirana grada [godina]:	1942	1943							
Digitalizirani primjerici [I]:	Oznaka	Vrsta	Stranica	Veličina	Pristup				
1942: 10, God.2 Br.1	OSPOZKT2-002-1942-00001	pdf	12	391 kB/str.	Svi				
1942: 10, God.2 Br.2	OSPOZKT2-002-1942-00002	pdf	12	480 kB/str.	Svi				
1942: 10, God.2 Br.3	OSPOZKT3-002-1942-00003	pdf	12	462 kB/str.	Svi				
1942: 11, God.2 Br.8	OSPOZKT8-002-1942-00008	pdf	12	440 kB/str.	Svi				
1942: 11, God.2 Br.9	OSPOZKT9-002-1942-00009	pdf	12	402 kB/str.	Svi				
1942: 12, God.2 Br.10	OSPOZKT10-002-1942-00010	pdf	12	402 kB/str.	Svi				
1942: 12, God.2 Br.12	OSPOZKT12-002-1942-00012	pdf	12	387 kB/str.	Svi				

Jednostavno pretraživanje | Složeno pretraživanje | Primjeri | Mreža knjižnica | Početak

„OSJEČKA POZORNICA”

- **tjednik Hrvatskog državnog kazališta u Osijeku u razdoblju od 1941. do 1944.godine**
- **urednici Marko Fotez i Andelko Štimac**
- **tiskan u Građanskoj tiskari, Osijek**
- **objavljivani tjedni rasporedi kazališnih predstava, najavljinane premijere**
- **donosio je prikaze predstava, tekstove o pojedinim glumcima te ostale kazališne vijesti**
- **digitaliziran 2009. godine**

Predstava 1.

U srijedu 21. rujna 1910.

Nepar 1.

Prvi put

DUŠE

Drama u 3 čina iz seljačkog života u Lici. Napisao: Petar Petrović. Redatelj: M. D. Milovanović.

OSOBE:

Jela Stanić — — —	Marija Prugovečka — — —	Stanojka, nazvana »Cuca«, curče u
Slevica, njezin sin — — —	Dragoljub Godić — — —	kuci, kao predvođe — — —
Nikola, njezin pastorač — — —	Vasilije Veselinović — — —	Desanka Makušinska
Lela, njegovina žena — — —	Zanka Stokić — — —	Mitar, nazvan »Bogalj«, služu u
		kući — — —
		M. D. Milovanović

Radnja se događa u jednom lješkom selu. Vrijeme: Sadašnjost.

Bolestan: Gosp. Aleksander Gavrilović

REPERTOIRE:

U četvrtak, dne 22. rujna: **Buridanov Magarac** (prvi put) (par).

Dramske cijene:

Loža u I. katu i prizemno **K 9**—, sjedalo u loži za strane **K 2**—, sjedalo u parteru I. reda **K 2**—, II. reda **K 170**, III. reda **1-30**. Sjedala na galeriji I. reda **80** fl., II. reda **60** flira. Stajanje **40** flira. Stajanje u parteru **80** fl. Djaci **40** flira.

Ulagalice prodaju se od 9—12 sati prije podne i od $2\frac{1}{2}$ —5 sati poslije podne, na kazališnoj dnevnoj blagajni, a od $7\frac{1}{2}$ sati na večernjoj blagajni.

Blagajna se otvara u $7\frac{1}{2}$ sati.

Početak točno u 8 sati na večer.

SURADNJA S ARCANUM DIGITHEC (ADT)

- tijekom 2017. godine obavljena je digitalizacija velikog građe vezane uz djelovanje Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku
- tehnički dio - Arcanum Digithec (ADT), manji dio GISKO
- oko 3500 stranica
- pridruživanje metapodataka – stručne službe GISKO
- krajem 2018. godine dostupno na mrežnom sjedištu GISKO u rubrici E-izvori, Digitalizirana građa
- pretraživo u online katalogu

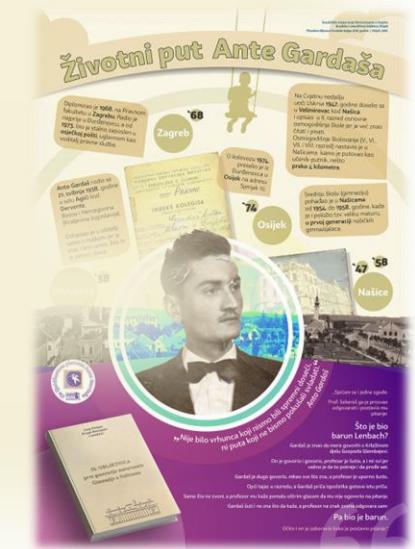
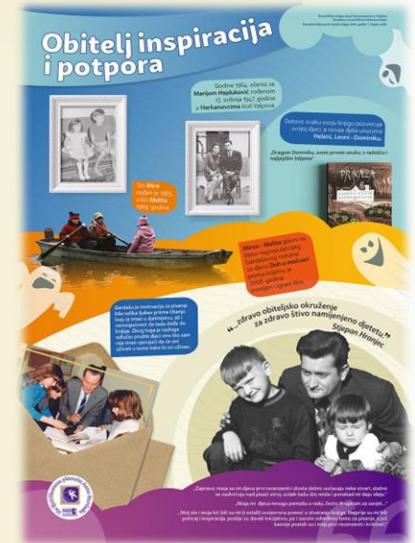

"ZAVIČAJNE PRIČE"

- **2016. godine pokrenut ciklus zavičajnih izložbi pod nazivom "Zavičajne priče"**
- **promoviranje zavičajne zbirke, skretanje pažnje i poticanje zanimanja za naše sugrađane o kojima često vrlo malo znamo, a koji su svojim radom zadužili sve nas i upisali Osijek na kulturnu kartu Hrvatske**

„NA LJUBIČASTOM PLANETU ANTE GARDAŠA“

Mjesec hrvatske knjige 2016.

Osmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata
Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, 3. i 4. svibnja 2018.

„ODNEKUD DOLAZE SANJARI: KNJŽEVNO DJEO STJEPANA TOMAŠA”

Mjesec hrvatske knjige 2017.

Na kazališnim daskama

„Osim uspješnih početaka na anonimnim natjećajima dogadale su mi se i druge sretne okolnosti. Ne bih tu dramu, istog naslova, vjerojatno nikad napisao da u osječki HNK nije dolazio, režirati predstave, ugledni zagrebački režiser Petar Šarićević. Listao je u Uredu propagande osječkog HNK književni časopis „Reviju“ i nailašo na nekoliko mojih priča iz spomenute zbirke. Zainteresirao se za njih, ga onda i za autora. Poznanstvo i razgovor rezultirali su i prvim dramskim tekstom koji je Šarićević i postavio u Zagrebu (kojemu je tada bio direktor Drame), s glumcima iz HNK.“

Kredit: S. U povodu 60 godina života / 15 godina književnog radu.

**REVIZIJA ŠTO
TOMAŠ STJEPOANOV KAZALIŠTE**

**REZUMIRAJUĆA
SUDENICA I**
Djevojke tremiti u privlačnog i šarmantnog činjenici, veseljeni i
slečenom logu, čujući nadi put do ljudskog srca.

SUDENICA II
Uratoti tome mnoga će za njega ostati zavojnik zatvorenika.

SUDENICA III
Suprotstavljaće je sa jasnom misljenju i imenom ljudima koji znače
mu nešto, ali ne mogu u vezi.

SUDENICA IV
Bit će idealist, fantazi i zanemljivak. Zajednički vili u budućnosti
neguju sadakonice.

SUDENICA V
Očekuje ih radošnjac. Promatrati će ga i stoljeti sa čudesnjem,
pa će minuti raspolovi anovit ostati neuvjerljivi.

SUDENICA VI
Bit će sunce koje stiže i rosa koja nemača, Bit će zar koja grine i sol
koja od trulosti čuva. Bit će čovjekinja nesvetilič razgori tamu.
Bit će truba u božjim ustima.

**„Historija uđe preživjeti, moj Makkoš!“
„Ne govoriti o historiji kad je u njemu prvu kliciju nisi naučio.“
„Kao i njegova preduvremenika.“**

„Prema je lekcija historije da vodite dolaze i prolaze, da ostaju bivšeti oni koji su na nemoj od davnine živjeli. Valja nam
sustituirati ih s opet živima jedni uz druge. Kako se, inače,
vezati među ljudima?“

P.S. Naloz koji mi se ponosnje manjinsku za steku protiče
SMRTNA LARA bio je PRVI SAT HISTORIJE U BAVARII. –

Kredit: S. Vrdić predstava Štefana ure, 1989.

„Vlasti u svjetlu mlađina na pravoslovnom području i granici načela, ideologije sluge rođendana da bi opravdali svoje besljede i napovedi
okupatoru ne može se smjeriti s ponaučenim strašnjima dugog po-
traktovanjem i mizernim suočaju. Rat samo obilježava događaju toču. U njemu padaju temelji i budi pokušaj moždane kaboci naša mračna“

Kredit: M. Šikić predstava Štefana ure, 1990.

NOVA "ZAVIČAJNA PRIČA" U 2018. GODINI

- digitalizirana građa bit će predstavljena široj javnosti tijekom Mjeseca hrvatske knjige 2018. godine
- otvorenje izložbe "Kazališni život Osijeka"

Hvala!

glazba:

Franjo Krežma – Večernja pjesma (za violinu i gudački kvartet)